

ሰሙን ሕማማት

ዲ.ሐብተወልደ

በዐቢይ ጸም ከሠርከሆሳዕና ጀምሮ እስከ ትንሣኤ ሌሊት ያሉት ዕለታት የሚገኙበት ሳምንት ሰሙን ሕማማት ይባላል። ዕለታቱም የዓመተ ፍዳተ የዓመተ ኩነኔ መታሰቢያ ናቸው። ዓመተ ፍዳተ ዓመተ ኩነኔ የሚባለው የሰው ልጅ በሲኦል ባርነት፣ በዲያ ብሉስ ቁራኝነት ተይዞ የኖረበት የመከራ ዘመን ነው። ሰሙን ሕማማትም የሕማማት ሳምንት ማለት ነው። ሰሙን የሚለው ቃል «ሰመን» ስምንት አደረገ ከሚለው የግሥ ዘር የወጣ ነው። ሕማማት የሚለው ቃል ብዛትን የሚያመለክት ሆኖ «ሐመ» ታመመ ከሚለው የግሥ ዘር የተገኘ ነው።

ሕማም ሲባል ሰው ሰውኛውን ለእኛ የሚሰማን ዓይነት ሕመም ማለትም የራስ ምታት፣ የሆድ ቁርጠት፣ የእጅ የእግር ቁርጥማት ሳይሆን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የሰውን ዘር ሁሉ ከዲያብሉስ ቁራኝነት ለማላቀቅና ከሲኦል ባርነት ነፃ ለማውጣት ወደ ፈቅዶ የተቀበላቸውን ጸዋት መከራ የሚያመለክት ነው።

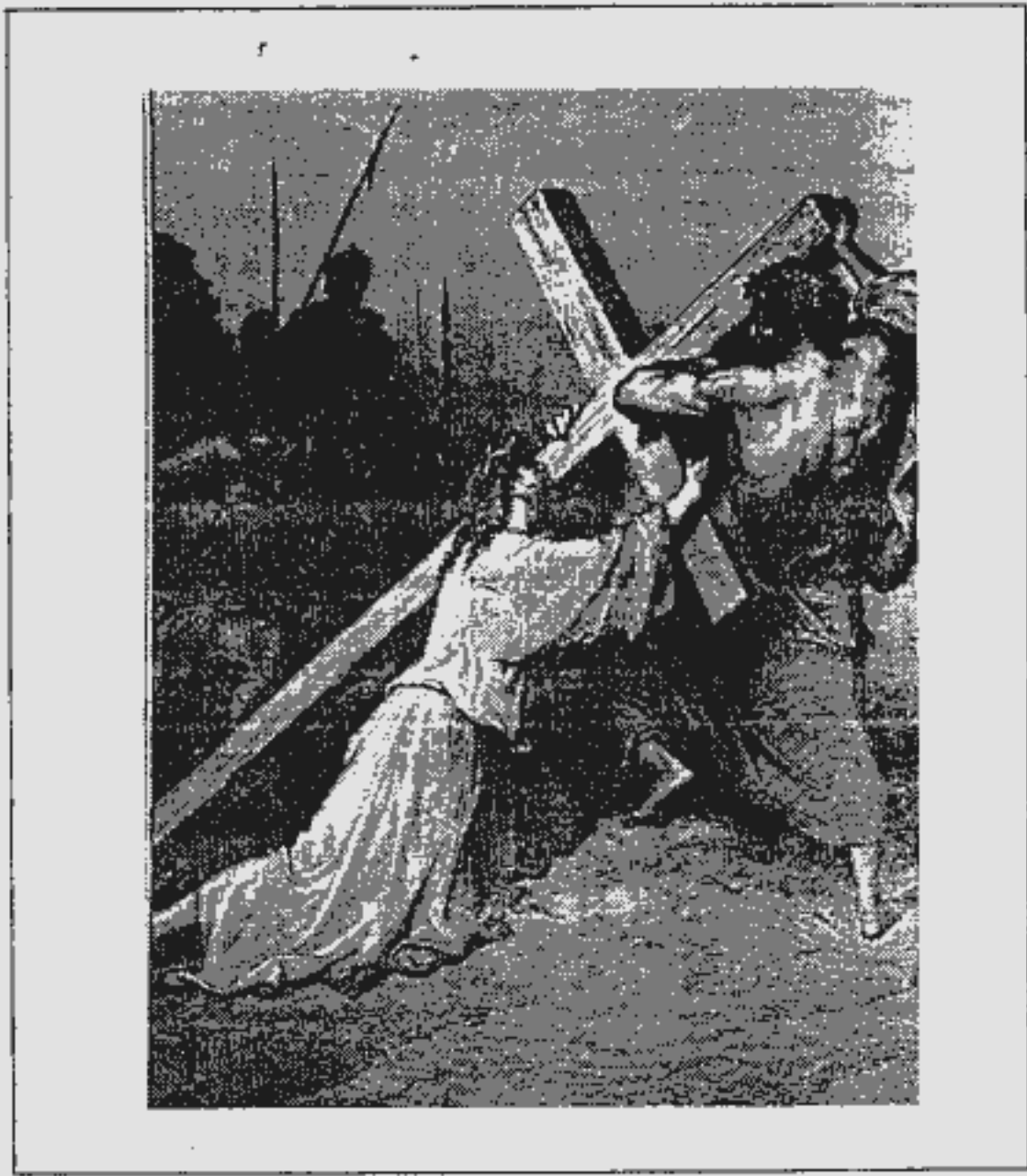
በእነዚህ ዕለታት ውስጥ ማለትም በሰሙን ሕማማት ብዙ አዝማዶ መባልዕት አይበሉም። እጅግ አብዝቶ ስግደት ይሰገዳል፣ የጌታችንን የእምላካችንን የኢየሱስ ክርስቶስን መከራ ሞት የሚያስታውሱ ምንባባት ከቅዱሳት መጻሕፍት ሲነበቡ ይሰነብታሉ። ከወትሮው በተለየ ሁኔታ መከራ መስቀሉ ይዘከራል። ከእሁድ ሠርከ የተጀመረው የአይሁድ ምክራቸው የጸናላቸው ረቡዕ ነው። የሚቀጥለው ሐሙስም የጸሎት ሐሙስ ይባላል። ጌታ በፍጹም ትህትና የደቀመዛሙርቱን እግር

ያጠበቡት ከሐዋርያት ጋር ግብር ያገባበትና የክርስትና ሕይወት ማኅተም የሆነውን ምሥጢረ ቁርባን የመሠረተበት ዕለት ነው።

ይህች ዕለት ለደቀመዛሙርቱ ከእናንተ አንዱ ለሞት አሳልፎ ይሰጠኛል ያለባት፣ የሚወደው ደቀመዛሙር የሐንስም ወደ ጌታ ተጠግቶ አሳልፎ የሚሰጠው ማን መሆኑን በመጠየቅ ምልክት ያገኘ ባት፣ በጌቱ ሴማኒ ይህች ጸዋ ከእኔ ትለፍ ብሎ ደጋግሞ በመጸለይ በፈተና ጊዜ ጸሎት እንደሚገባ ያስተማረባት፣

ከፈቱም ልዩ የሆነና በምድር ላይ እንደ ደም የሚንጠባጠብ ወዝ የወረደባት ዕለት ናት። በመጨረሻም ይሁዳን የሰውን ልጅ በመሳም አሳልፈህ ትሰጣለህን ብሎ የተናገረባት፣ በቅዱስ ጴጥሮስ ሰይፍ የተቆረጠውን የማል ኮስ ጆሮ የፈወሰባት፣ ደቀመዛሙሩንም ሠይፍን የሚያነሱ በሠይፍ ይጠፉ ሉና ሠይፍህን ወደ አፍቱ መልስ ብሎ ያዘዘባት፣ እንደወንበዴ ሲይዙት የመጡትን በቃሉ ብቻ በምድር ላይ ያፍገመገመባት፣ በፈቃዱም ለአይሁድ አልፎ የተሰጠባት ዕለት ናት።

ለዚህ ሁሉ መታሰቢያ በዕለተ ሐሙስ ቁሱ ውሃውን በብርት አድርጎ በጌታ ምሳሌ አስቀድሞ የካህናትን በኋላም የምእመናንን እግር በቅደም ተከተል ያጥባል። ዛሬ ግን የወላጆቻችን

እግር የሚያጥብ እንኳ ልጅ የለም። ይህ ብቻ ሳይሆን ለልጁ ይህን ታላቅ ትምህርተ ትሕትና የሚያስተምር ወላጅም በቁጥር ነው። ቅዱስ ጴጥሮስ እኔ እግርህን ካላጠብኩህ በቀር ከእኔ ጋር አንድነት የለህም በመባሉ ጌታ ሆይ እንዲህስ ከሆነ እግራን ብቻ ሳይሆን መላ ሰውነቴን እጠበኝ ብሎ ለመታጠብ ቀረበ። ታጠበም። እኛም ከኃጢአት ቆሻሻ ለመንጸት ከበደል እድፍ በንስሐ ለመታጠብ በእምነት መቅረብ፣ በጸጸት እንባ መታጠብ ያስፈልገናል፤ ከጌታችን አንድነት እንዳንለይ።

ደቀ መዛሙርቱን እግራቸውን ካጠባቸው በኋላ አቆረባቸው ሥጋውን ደሙን ሰጧቸው። እንግዲህ ከንስሐ በኋላ እኛም ሥጋውን ደሙን መቀበል ይኖርብናል። የሕይወት ሰዎች መሆን ይገባናል። ደቀመዛሙርቱ ሁላችሁ ከዚህ ብሎ ጠጡ በተባሉ ጊዜ አንዳቸውም ሳይቀሩ በሉ ጠጡ። ዛሬም በክርስቶስ ክርስቲያን በወልድ ውሉድ የተባልን ሁላችን ለዚህ ታላቅ ምሥጢር ተጠርተናልና ሥጋውን ደሙን እንቀበል። ይህን የጌታን ጥሪ ብንፈጽም ከአምላካችን ጋር ዘላለማዊ አንድነት ይኖረናል።

በበንጋው ዓርብ ጌታችን የተሰቀለ በት ሰለት በመሆኑ ለስቅለቱ መታሰብ ቢያ እንበር ተዘርግቶ ስቅለትን የሚመለከቱ ምንጣባት ሲነበቡና ሲሰገድ ይዋላል። ሠርክ ሲሆን እያንዳንዱ ምእመን ወደ ፍሱ እየቀረበ በሰሙኑ ሕማማት የሠራውን ኃጢአት ይናዘዛል፤ ፍሱም በወይራ ቅጠል እየጠበጠበ ቀን ክሰገደው ሌላ ስግደት ይሰጠዋል፤ በአሥራ ሁለት ሰዓትም ሠርሆተ ሕዝብ (የጌታን ስንብት) ይሆናል።

በቤተ ክርስቲያናችን እመቤታችን፣ ያዕቆብና ዮሐንስ የጌታን ትንሣኤ ሳናይ እህል ውሃ አንቀምለም ብለው እስከትንሣኤ መቆየታቸው ይነገራል። ዛሬም በሀገራችን ብዙ

ሰዎች ይህን አብነት አድርገው ከሐሙስ ማታ እስከ ትንሣኤ ሌሊት የሚያከፍሉ አሉ። ይህ የማይቻላቸው ግን ዓርብ ማታ ትንሹ ቀማምሰው እስከ ትንሣኤ ይቆያሉ። ሁለት ቀን ማክፈል እንኳ ቢከብድ ቅዳሜን ማክፈል ተገቢ ነው። ቅዳሜው በመንፈቅ ሌሊት ስለሆነ በልቶ ማስቀደስ በልቶ መቁረብ እንዳይሆን።

በሰሙኑ ሕማማት ክርስቶስን ይበልጥ በዓይናችን ፊት እንደተሰቀለ ሆኖ እናየዋለን ገላትያ 3፥1። የእግዚአብሔር ሰዎች በጀሮዎቻቸው የሰሙትን ሁሉ በእምነት በዓይን ልቡናቸው ይመለከቱታል። ትልቁ ነገር ይህ ነው። በዓይን ለማየት መቻል። ነቢዩ እግዚአብሔር ዳዊት «እግዚአብሔርን ሁል ጊዜ በፊቴ አየዋለሁ» ማለቱ ለዚህ ነው። መከራን በትዕግሥት ያሸነፈ ኢዮብ «መስማትንስ በጀሮ ሰምቼ ነበር፤ አሁን ግን ዓይኔ አየችህ ስለዚህ ራሴን እንቃለሁ፤ በአመድ ላይ ተቀምጧ እፀታለሁ። «ኢዮብ.42፥5። እንዳለው እኛም ከወትሮው በተለየ ሁኔታ መከራ መስቀሉን እያሰብን፣ ክርስቶስን በእምነት እያየን፣ የፈፀመልንን ቤዛነት የዋለልንን ውለታ ዘንግተን በደም መገዛታችንን አቃልለን፣ በኃጢአት ወድቀን እንደ ውሻ ወደ ተሸነፈልን ኃጢአት ቀድሞ ወደገዛን ጠላት በመመለሳችን፤ እንደ እርያ ታጥቦ ጭቃ በመሆናችን ራሳችንን እንንቃለን።

በጸም በጸሎት ሰውነታችንን በአምላካችን ፊት አዋርደን እንፀታለን። አመድ ነስንሰን ማቅ ለብሰን፣ 1. መከራ መስቀሉን

2. ቅዱሳን በከሃዲያን ፊት የተቀበሉትን መከራ

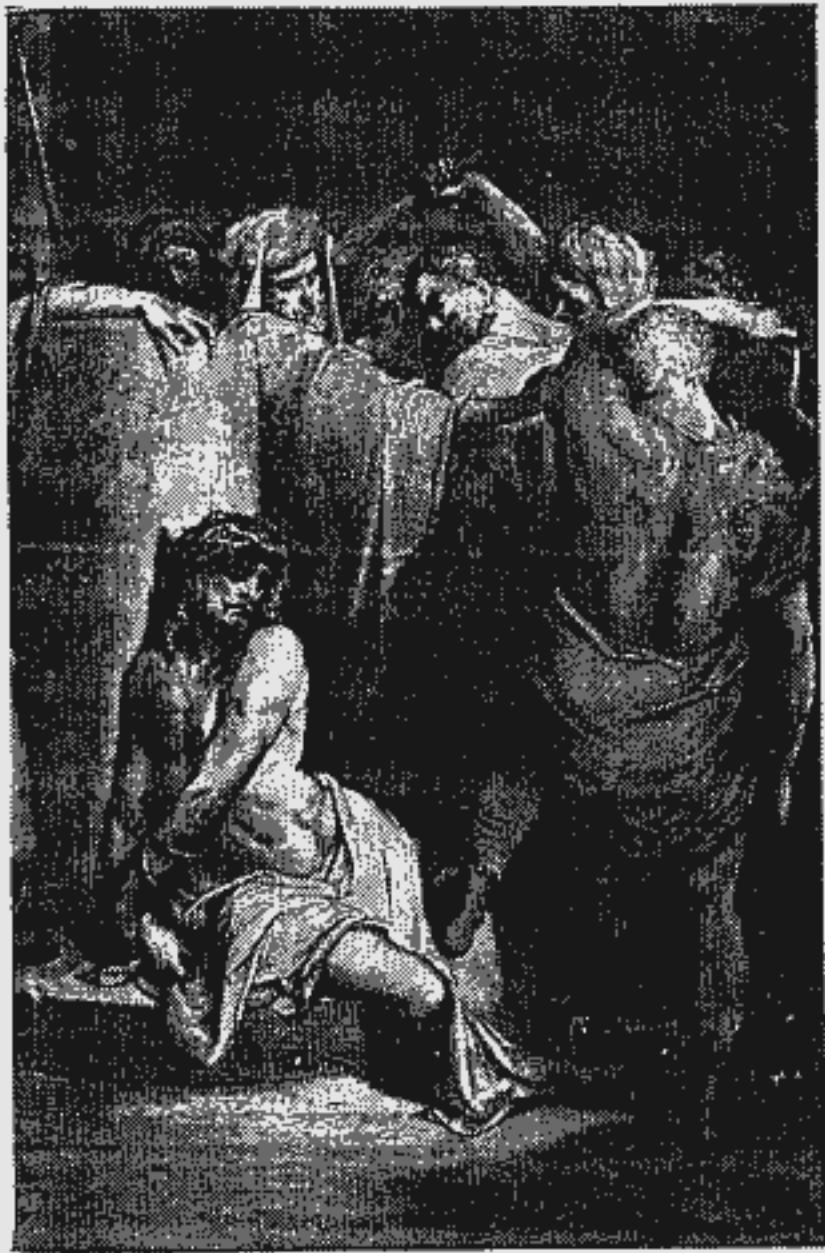
3. እንደ አዳም፣ ዳዊትና ቅዱስ ጴጥሮስ ኃጢአታችንን እያሰብን እናለቅላለን።

በሰሙኑ ሕማማት ጠቅላላ ባለመልኩ የምናሰባቸው የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ሕማማት አሥራ ሦስት ናቸው። እነርሱም አሥራ ሦስቱ ሕማማት መስቀል ይባላሉ። ለክርስቲያናችን እነዚህን ሕማማት መስቀል ማወቅና ዘወትር ማሰብ ተገቢ በመሆኑ እንደሚከተለው ቀርቦዋል።

ሀ. ተኩርዖተ ርእሰ፤ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ራሱን በዘንግ መመታቱንና መቀጥቀጡን የሚገልጥ ነው። «ተኩርዖት» የሚለው ቃል ኩርዖ-መታ ከሚለው የግእዝ ግሥ የተገኘ ነው። ርእሰ ደግሞ ራስ ማለት ነው። አገረ ገዥው ጲላጦስ «እኔ ከዚህ ጸድቅ ሰው ደም ንጹሕ ነኝ» ብሎ እጁን ከታጠበ በኋላ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ገርፎ ለካህናት አለቆችና ለሽማግሌች አሳልፎ ሰጥቶት ነበር። በአይሁድ ሕግ የተገረፈ አይሰቀልም፣ የሚሰቀል ደግሞ አይገረፍም። እርሱ ጲላጦስ ግን ከገረፈው በኋላ የበደል በደል እንዲሰቅሉት አሳልፎ ሰጣቸው ማቴ.27፥24። ማር.15፥15። ሉቃ.23፥25። ዮሐ.18፥39።

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ተላልፎ ከተሰጠ በኋላ የእሾህ አክሊል ጎንጎነው በራሱ ላይ ደፍተውበታል። ራሱንም በዘንግ መትተውታል። ማር.15፥19። የሰው ዘር ከአዳም ጀምሮ በጠላቱ በዲያብሎስ በተገጣጠነ ጎነ የኃጢአት እሾህ ራሱ ተይዞ ነበርና ይህ ለማስወገድ ከሰማይ የወረደ ሰማያዊ የሆነ ዳግማዊ አዳም ክርስቶስ በጠላቶቹ በአይሁድ ተንኮል የተጎነጎነ አክሊል ሦክ እንደ ዘውድ ደፋ። በሲኦል ወድቆ በዲያብሎስ ተረግጦ ራሱ የሚቀጠቀጠውን የሰው ልጅ ለማዳን መድኃኒታዋም ክርስቶስ ራሱን በመቃ ተቀጠቀጠ። ከራሱ ላይ በሚወርደውም ደም ፊቱ ተሸፈነ።

ለ. ተፀፍዖ መልታሕት፤ አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ እጃቸው በደም

እየበቀበት ምራቃቸውን ተፋብትህ ማቴ.27+29-30 ማር.15+19 ስኦጢአት የቆሸሸውን የሰው ሕይወት ለማጥራት ተተፋብትህ በሥራው ከገነት ተተፍቶ፣ ተንቆ፣ ተዋርዶ የነበረውን የሰው ልጅ ለማዳን ኦጢአትን ይቅር የሚል ሲሆን እርሱ ጌታችን ያለኦጢአቱ ተተፋብት፣ ተናቀ፣ ተዋረደ። እንኳን በአምላክ ፊት በሰው እንኳን ፊት መትፋት እጅግ ያስነውራል። እርሱ ግን የኦጢአታችንን ነውር ከእኛ ሊያጠፋ ነውር የሆነውን ምራቅ ተቀበለ።

መ. ለትየ ሐምት! የጌታችንና አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመልዕልተ መስቀል ሳለ ተጠማሁ ባለ ጊዜ መራራ ሐምት መጠጣቱን የሚገልጥ ነው። «ሰተየ» ማለት ጠጣ ማለት ነው። ሐምት የሚለውም አምት ተብሎ በቁመ ይተረጎማል። በመዝ. 68+21 «ለመብሌ ሐምት ሰጡኝ ለጥማቴም ሆምጣጤ አጠጡኝ» ብሎ ነቢዩ ዳዊትን ትንቢት ያናገረ የነቢያት አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስ የመጽሐፉ ቃል ይፈጸም ዘንድ ተጠማሁ ባለ ጊዜ ሆምጣጤ ተሞልቶበት ተቀምጦ ከነበረው ዕቃ ሆምጣጤውን በስፍነግ ሞልተው ወደአፋ አቀረቡለት። ውኃ አጠጡኝ ቢላቸው በሐምት የተደባለቀ የወይን ጠጅ ሊጠጣ አቀረቡለት ቀምሶም ሊጠጣው አልወደደም። ማቴ.27+34 ጌታችንም ሆምጣጤውን ከተቀበለ በኋላ ተፈጸመ አለ። ራሱንም አዘንብሎ ነፍሱን አላልፎ ሰጠ። ማቴ. 27+48 ማር.15+36 ሉቃ.23+36 ፍላ.19+29።

ጣቶቻቸው በበደል በረከሰ በአይሁድ እጅ በጥሬ መመታቱን የሚገልጥ ነው። (ተፀፍዖ) የሚለው ቃል ፀፍዐ በጥሬ መታ ከሚለው የግዕዝ ግሥ የወጣ ነው። መልታሕት ደግሞ ፊት ጉንጭ ማለት ነው።

ጌታችን ለሊቀ ካህናት ቀያፋ እውነትን በመናገሩ እንደ ሰድብ ተቆጥሮበት መላልሰው ፊቱን በጥሬ መትተውታል። ፊቱንም በጨርቅ ሸፍነው «ክርስቶስ ሆይ በጥሬ የመታህ ማነው? ትንቢት ተናገርልን» እያሉ ዘብተውበታል። በጠላት ዲያብሎስ እጅ ወድቆ በነፍሱ ይቀለድበትና ይንገላታ የነበረውን የሰው ልጅ ለማዳን ብሎ በጠላቶቹ በአይሁድ እጅ ወድቆ ተገሰመ፣ ተንገላታ፣ በጥሬም ተመታ። ማቴ.27+27። ጲላጦስ

አላልፎ ከሰጠው በኋላም አክሊላ ሦክ በራሱ ላይ አኑረው ቀይ ልብስ አልብሰው «የአይሁድ ንጉሥ ሆይ ሰላም ለአንተ ይሁን» እያሉ እየተሳለቁበት በጥሬ መትተውታል። ፍላ. 19+2-4። አላወቁትም እንጂ እርሱ በመንግሥቱ ሽረት በባህርዩ ሞት የሌለበት የዘለዓለም አምላክ ነው።

ሐ. ወረቀ ምራቅ! ርኩሳን አይሁድ በብርሃናዊው የክርስቶስ ፊት ላይ በሚያስጸይፍ ሁኔታ ምራቃቸውን እንደተፋብት የሚገልጥ ነው። «ወረቅ» የሚለው ቃል ወረቀ ካለው ግእዛዊ ግሥ የተገኘ ነው። ትርጉሙም እንትፍ አለ (ተፋ) ማለት ነው። በነቢዩ በኢሳይያስ ምዕራፍ 50+6 «ፊቱንም ከውርደትና ከትፋት አልመለሰኩም» ተብሎ እንደተነገረ

ቢጠጡት ለዘለዓለም የማያሰጠማ ውኃ የሚሰጥ አምላክ፣ የተጠማችውን ነፍስ የሚያረካ ጌታ፣ ለዘለዓለም የሚፈልቅ የሕይወት ውኃ ምንጭ የሚያድል ፈጣሪ በተጠማ ጊዜ የፈጠረውን ውኃ እንኳን የሚያጠጣው የሚያቀምሰውም አላገኘም። ኢሳ.55+1 አርባ ዓመት ሙሉ በቃደስ በረሃ ኳትነው ለእነሱ አባቶቻቸው ከሰማይ አውርዶ

መብልን የመገባቸውን ከአለት አመን ሕይወት ለማግረጥ የመረረውን ጭቶ መጠጥን ያጠጣቸው ክርስቶስ መጠጥ ተቀበለ።

ዮሐ.19+1። መንፀፈ ደይን ወድቆ በእግረ አጋንንት ተጠቅጥቆ በእሳት አለንጋ የሚገረፈውን የሰው ልጅ ለማዳን ሲል ጀርባውን ለግርፋት ሰጠ። ሥጋው አልቆ አጥንቱ እስኪቆጠር ተገረፈ። አይሁድ አገረ ገዥያቸው ጲላጦስ ላቀረበላቸው ምርጫ ነፍሳትን ከሲኦል የሚያወጣውን ክርስቶስን ሳይሆን ራሱን እንኳ ከምድራዊ ወህኒ ማውጣት ያልቻለውን ወንበይው በርባንን መረጡ ይፈታላቸው ዘንድ። መገረፍ ይገባው የነበረ በርባን ተለቀቀ። በኢ.ሳ. 50+6 «ጀርባዬን ለገራፊዎች ጉንጨንም ለጠጉር ነጪዎች ሰጠሁ» ተብሎ እንደነተነገረ ጌታም ጀርባውን ለገራፊዎች አሳልፎ ሰጠ። ጸሀሙንም ተነጨ ይህ ሁሉ በዚያን ዘመን የሰው ልጅ ከሚያድነው አምላክ ይልቅ የሚገርፈውን፣ የሚዘርፈውን ወንበይ መርጦ ስለተገኘ ነው።

ረ. ተዐርቆተ ልብስህ አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ ልብሱን መራቆቱን የሚገልጥ ነው። «ተዐርቆተ» ታረዘተ ተራቆተ ማለት ነው። ፀሐይና ከዋክብትን ብርሃን አልብሶ የፈጠረ አምላክ ተራቆተ። ጸጋውን ለዕሩቃን የሚያለብስ አምላክ ተገፈፈ። ተገፍፎ ዕራቁቱን ቆመ። ጨለማን ለብሶ ጨለማን ተንተርሶ ይኖር የነበረውን ሰው መልሶ ብርሃን ያለብሰው ዘንድ የብርሃናት ጌታ የጸጋ ሁሉ አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስ ተገፈፈ፣ ተራቆተ።

ጲላጦስ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን አሳልፎ በሰጣቸው ሰዓት ወታደሮች ልብሱን ገፍፈውታል። ማቴ.27+27። የሲኦል ወታደሮች የሆኑ አጋንንት የሰውን ልጅ ጸጋ ገፍፈውት ነበርና ከፍ ብለን እንደጠቀስነው የሰው ልጅ ለቀረበለት ምርጫ የሰጠው ምላሽ ዘራፊው፣ ገራፊው ወንበይ በርባን እንዲፈታለት ነበር። «አቀረብኩ ለክ እሳተ ወማየ ደይ እዴክ ኅበ ዘፈቀድከ! እነሆ እሳትና ውኃን አቅርቤልሃለሁ እጅህን

በተጠማ ጊዜ ቀዝቃዛ ውኃ ነፈጉት። ዘዳ.16+1-20። 1ቆሮ.10+3። የዝናማት፣ የባሕርና የውቅያኖስ ጌታ በውኃ ጥም ተቃጠለ።

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሲኦል በረሃ ወድቀው በሕይወት ውሃ ጥም የተቃጠሉትን ነፍሳት ለማርካት ሲል እርሱ ተጠማ። በኃጢአት ወድቀው፣ በበደል ረክሰው በነፍሳቸው ተገብተው መራራ መከራን የሚቀበሉትንና ምረረ ገሃንም አፋን ከፍቶ ሆዱን አስፍቶ የሚጠብቃቸውን ሁሉ ለማዳን መራራ ሐምትን ቀመሰ፣ ሆምጣጣውንም ጠጣ። የመረረውን የሰው ልጆችን

ሠ. ተቀሥፎ ዘባንደ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ጀርባው እስኪላጥ ያለርኅራኄ የመገረፉን ነገር የሚገልጥ ነው። «ተቀሥፎ» የሚለው ቃል ቀሠፈ-ገረፈ ካለው የግእዝ ግሥ የተገኘ ነው። «ዘባን» ደግሞ ጫንቃ፣ ትከሻ ጀርባ ማለት ነው። ከላይ እንደተገለጠው የተገረፈ አይስቀልም። የሚሰቀል ደግሞ አይገረፍም ነበር። ጲላጦስ ግን ኢየሱስ ክርስቶስን አስገረፈው። ከደሙ ንጹሕ ነኝ ብሎ ከታጠበ በኋላ ክርስቶስን ያለኃጢአቱ በመገረፍ ለአይሁድም አሳልፎ በመስጠት «ታጥቦ ጭቃ» እንዲሉ የታጠበ እጁን መልሶ አቆሽሸው። ማቴ.27+26። ማር.15+15።

ወደፈቀድከው ስደድ» ሲባል የሰው ልጅ እጁን ወደ እሳት ሰደደ።

ሰ. ርግዘተ ገቦ፤ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነፍሱን ለሞት አሳልፎ ከሰጠ በኋላ ጎንን በሰለታም ጦር መወጋቱን የሚገልጥ ነው። «ርግዘት» የሚለው ቃል ረገዝ-ወጋ ከተሰኘ የግእዝ ግሥ የወጣ ነው። ገቦ ማለት ደግሞ ጎን ማለት ነው። ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ አጠገብ (በግራና በቀኙ) ሁለት ወንበዴዎች ተሰቅለው ነበር። ሥጋቸው በሰንበት በመስቀል ላይ እንዳይኖር ጭናቸው ተሰብሮ እንዲወርዱ አይሁድ ጳጳሳዎች ስን በለመኑት መሠረት ጭፍሮቹ የሁለቱን ወንበዴዎች ጭን ጭናቸውን ከሰበሩ በኋላ ወደ ጌታችን ወደ ኢየሱስ ሲመጡ ፈጽሞ እንደሞተ አይተው ጭኑን አልሰበሩም። ነገር ግን ከጭፍሮቹ አንዱ ጎንን በጦር ስለወጋው ወዲያው ከጎኑ ደምና ውኃ ረሰሰ። ዮሐ.19፥33።

አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሞትን ድል ያደረገው ዘንድ ሞተ የሰው ልጅ በዘለዓለማዊ ሞት ተይዞ ነበርና። ትልቁ ሞት በኃጢአት ምክንያት ከእግዚአብሔር መለየት ነው። በጌታችን ሞት ሞት ድል ተነሳ። የሞት መውጊያ በሆነ ኃጢአት የሞተውን ሰው ለማዳን ጎንን በጦር ተወጋ። በሰው ልቡና ተተክሎ የነበረውን ኃጢአት ከነሥሩ ነቅሎ ስለጣለው ሞት ሆይ መውጊያህ የት አለ? ተባለ። የሞት መውጊያው ኃጢአት ነበርና። 1ቆሮ.15፥54-55። ኢሳ.25፥8። ሆሌ.13፥14።

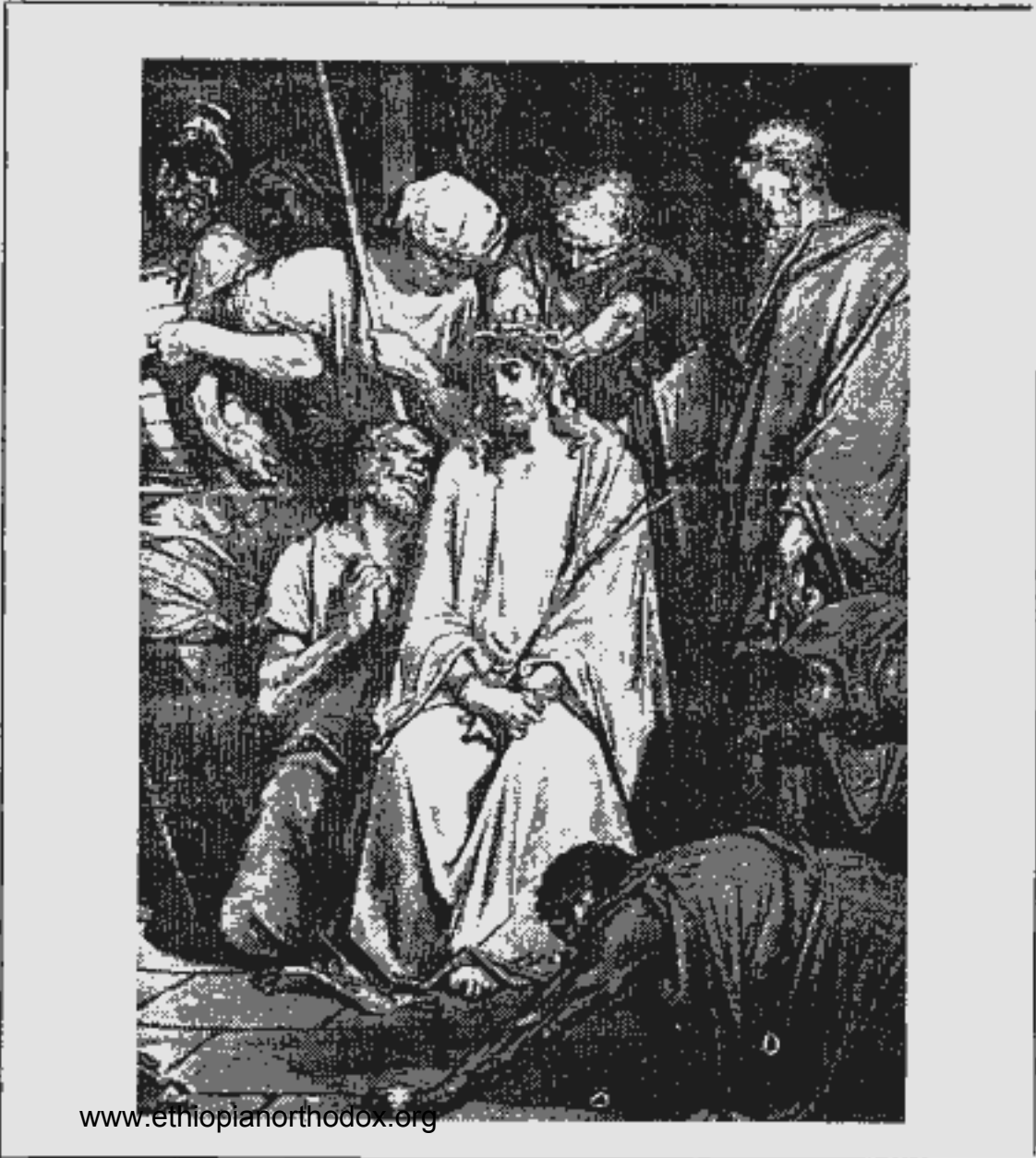
ከተወጋው የጌታችን ጎን ደምና ውኃ መፍሰሱም የእግዚአብሔርን ልጅነትና የዘለዓለምን ሕይወት አጥቶ የነበረው ሰው ልጅነቱና ሕይወቱ እንደተመለሰለት የሚያረጋግጥ ነው። ምክንያቱም ከጎኑ በፈሰሰው ውኃ ተጠምቆ ልጅነትን ደሙንም ጠጥቶ

የዘለዓለም ሕይወትን ያገኛልና ነው። ዮሐ.3፥5። ዮሐ.6፥54።

ሸ. ተአሥሮተ ድጎሪት፤ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሁለት እጆቹን ወደኋላ የፈጥኝ መታሠሩን የሚገልጥ ነው። «ተአሥሮት» የሚለው ቃል አሠረ (ሲነበብ ይላላል) ከሚለው የግእዝ ግሥ የተገኘ ሲሆን ትርጉሙም አሠረ (ሲነበብ ይጠብቃል) ማለት ነው። ድጎሪት የሚለው ቃል ደግሞ ተድጎረ-ወደኋላ አለ ከሚለው ግሥ የወጣ ነው። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ጊዜው በደረሰ ሰዓት ራሱን ለአይሁድ አሳልፎ በሰጠባት በዚያች ዕለትና ሰዓት ሻለቃውና ጭፍሮቹ የአይሁድም ሎሴዎች እጁን የኋሊት አሥረው መሬት ለመሬት ጎትተውታል። አፍገምግመውታል። ዮሐ.18፥12።

በኃጢአት ሰንሰለት የኋሊት ታሥሮ ጠላት ዲያብሎስ የሚያፍገመ ግመውን የሰው ልጅ ለማዳን ሲል መድኃኒታችን ክርስቶስ በጠላቶቹ በአይሁድ እጅ የኋሊት ታሠረ፤ ሰውንም ከኃጢአት እሥራት ይፈታ ዘንድ።

ቀ. አምሥቱ ቅንዋተ መስቀል፤ መድኃኒታችን በመስቀል ላይ የተቸ ነከረባቸውን ጠንካራ የብረት ችንካሮች (ምስማሮች) የሚገልጥ ነው። «ቅንዋት» የሚለው ቃል ቀነው-ቸነከረ ከሚለው የግእዝ ግሥ የተገኘ ነው። መስቀል ማለት ደግሞ ዝም ብሎ የቆመ ግንድ ሳይሆን አሁን በየሥፍራው እንደምናየው ምልክት የተመሳቀለ እንጨት ነው። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተቸነከረባቸው አምስቱ ችንካሮች ሳዶር፣ አላዶር፣

ጻፍተ፤ አዲሱ ርዳሳ ይባላል። እነዚህም የአምሥቱ አፅማደ ምሥጢራት ምሳሌዎች መሆናቸውን አበው ያስተምራሉ።

ሐዋርያው ተማስ ከትንሣኤ በኋላ ወንድሞቹ ሐዋርያት ስለትንሣኤው በነገሩት ጊዜ «የችንካሩን ምልክት በዓይኖቹ ካላየሁ ጣቴንም በችንካሩ ምልክት ካላስገባሁ በእጅም የተወጋውን ጎኑን ካልዳሰሰኩ አላምንም ማለቱ በብረት ቀኖት በመቸንካሩ ነበር። የሐ.20፥25። መድኃኒታችን በኃጢአት ቀኖት ተይዞ የነበረውን ሰው ለማዳን በብረት ቀኖት ተቸነክረ።»

እንግዲህ አሥራ ሦስት ሕግማተ መስቀል የሚባሉት እነዚህ ናቸው። ድሀ ያይደለ ጌታ፣ ፍጡር ያይደለ የፈጠረውን ሥጋ ገንዘብ ያደረገ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለሰው ልጅ ብሎ ተናቀ። የሕግም ሰው፣ ደዌንም የሚያውቅ ሆነ። በእንደዚህ ዓይነት ሁኔታ በእውነት ደዌያችንን ተቀበለ፤ ሕግማችንንም ተሸከመ የሰውን ልጅ ለማዳን ማለትም እኛን ከደዌ ሥጋ ከደዌ ነፍስ ይፈውሰንና ከሕግም ሥጋ ከሕግም ነፍስ ሥቃይ ያሳርፈን ዘንድ ነው። ቁስል ኃጢአታችንን ያደርቅልን ዘንድ ስለመተላለፋችን ያሰለ። በእርሱ ቁስል እኛ ተፈወስን። በደላችንን ይደመስስ ዘንድ ስለበደላችን ደቀቀ። ሊያረጋጋን ተጨነቀ። ሊያሣርፈን ተሠቃየ። እፋንም አልከፈተም። የእግዚአብሔር የመሥዋዕቱ በግ ኢየሱስ ክርስቶስ ለመታረድ እንደሚነዳ ጠቦት በሸላቸቹም ፊት ዝም እንደሚላ በግ እንዲሁ እፋን አልከፈተም። መልካም እረኛ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ መልካምን እንጂ ግፍን አላደረገም። ነበር። ልብጎና ኩላሊትን፣ የሚመረምር አምላክ ወሰብእ ወልድ ዋህድ ኢየሱስ ክርስቶስ በጸላጦስ በተመረመረ ጊዜ በአፋም ተገኝቶ አልተገኘበትም። በፈቃዱ ነፍሱን ስለእኛ ኃጢአት መሥዋዕት አደረገ። ፋሲካችን ክርስቶስ በመስቀል ላይ ሥጋውን ቀረሰ ልን፣ ደሙን አፈሰሰልን። ኢ.ሰ.53፥1-13። የሐ.10፥ 18፤19፥30። 1ቆሮ.5፥7። ሐዋርያው ቅዱስ ጴጥርስም «ተንኩልም በእፋ አልተገኘበትም፤ ሲሰድቡት መልሶ አልተላደበም፤ መከራንም ሲቀበል አልላተም፤ ነገር ግን በጽድቅ ለሚረደው ራሱን አሳልፎ ሰጠ። ለኃጢአት ሞተን ለጽድቅ እንድንኖር እርሱ ራሱ በሥጋው ኃጢአታችንን ተሸከመ። በመገረፉ ቁስል ተፈወሳችሁ» ብሏል። 1ጴጥ.2፥22-25። ክርስ

ቶስ የሞተን ለጽድቅ ሞተን በኃጢአት እንድንኖር አልነበረም፤ የኃጢአት ኑሮ እንዲያከትም ልን እንጂ።

እንግዲህ የእኛ ሕያውነትስ ለጽድቅ ይሆን ወይስ ለኃጢአት? ዛሬውኑ ሕይወታችንን መለስ ብለን ልናጠነው፣ ዛሬውኑ ሥጋዊ ፍላጎታችንንና የዓይን አምርታችንን ከደን ነፍሳችንን ለማዳን መከራ መስቀሉን ተሸከመን ሕግማቱን እያሰብን ፈጣሪአችን ክርስቶስን ልንከተለው ይገባን ነበር። ግቴ. 16፥24። እንደ ቅዱሲ ጳውሎስ ትምክህታችን መስቀሉ ማለትም በመስቀሉ ላይ የተፈጸመው በዛነት መሆን ነበረበት። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ጽኑ መከራ ማለትም በመከራ ሥጋ ላይ መከራ ነፍስ በሞተ ሥጋ ላይ ሞተ ነፍስ በርደተ መታብር ላይ ርዳተ ገሃነም የተፈረደበትን ሰው ለማዳን ጽኑ መከራ ተቀበለ። የለበሰው ሥጋ መከራ የተፈረደበት ነበርና፤ በዕፅ ምክንያት ወደዓለም የገባውን ኃጢአት ለማስወገድ በዕፅ መስቀል ላይ ተሰቀለ። የበለሲቱ ደም ፈስሷልና ክርስቶስ ደሙን አፈሰሰ። አዳም እጁን ዘርግቶ የበለሲቱን ደም ለማፍሰስ በእግሮቹ ወደዚያ ተጓዘ። ክርስቶስ ግን በእግሮቹ ወደ ቀራንዮ ተገቡ እጆቹን ለቀኖት ዘርግቶ የራሱን ደም አፈሰሰ በችንካርም ላይ ቆመ። አዳም የበለሲቱን ፍሬ ወደ እፋ አስገብቶ አጣጣመ። ክርስቶስ ግን መራራ አሞትን ቀመሰ ሆምጣጤ ውንም ጠጣ። አዳም የብርሃን ልብሱን ተገፎ ራቁቱን ቀረ በበለሰ ቅጠል ተሸፈነ። ክርስቶስ ግን ልብሱን ተገፎ ዕራቁቱን ተሰቀለ። ፀሐይም በመጨረሻ በጨለማ መጋረጃነት ተሸፈነ። ይልቁንም አዳም የተገዳው በነፍሱ ነውና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሕይወቱን ከሶ ታረቀው ከራሱም ጋር አስታረቀው።

ዛሬ ግን ክርስቶስ አሥራ ሦስትን ሕግማተ መስቀል በትፅግሥት ተቀብሎ ኃጢአታችንን ካራገፈልን በኋላ በኃጢአት ሸከም ትብጠን ተገኘን። «እናንተ ሸከማችሁ የከበደ ሁሉ ወደ እኔ ኑ እኔም አሳርፋችኋለሁ» በሚለው አምላካዊ ቃል ብንጠራም ጆሮ ዳባ ልበስ ብለናል። በመስቀሉ ደም ሰላም ሆናልን ሳለ በጦርነት ውስጥ ተዘፍቀናል። ከታረቀን በኋላ ተጣላን። ከእርግጫን ሲቀጅንም ዳግመኛ ከእርግጫን በታች ወደቅን። የመስቀሉ ነገር፣ በመስቀል ላይ የተፈጸመው በዛነት፣ ሥጋ ወደ ሙን መቀበል፣ መስቀል መሳለም፣ በመስቀል ማማተብ፣ የመስቀል ምልክት መያዝም ሞኝነት ሆነን። በዚህ በመጨረሻው ዘመን የመስቀል ጠላቶች ሆነን ተመላለስን ሆናችንን (ሥጋችንን) ከመለከት ጋር መሥራ

ተን እንደ ዝብር ተጠርገው ለሰማያዊ ዝብር ባለቤትነት ከሞተልን በኋላ አሳባችን ምድራዊ ሆኖ ተገኘ። ግቴ. 11፥28። 1ቆሮ.1፥18። ቆላ.1፥18።

ዛሬም በእኛ እጅ ክርስቶስን የምናሳዝንበትና የምናስቀይምበት የኃጢአትና የበደል መቃ አለ። ወገኖቻችንን በግፍ ቀንበር የምናደቅቃቸው በግፍ በትር የምንቀጠቅጣቸው ከሆነ ይኸም ክርስቶስ ራሱን የተቀጠቀጠበት መቃ ነው። ምክንያቱም በታናናቸችን ላይ የምንፈጽመው ሁሉ በእሱ ላይ እንደተፈጸመ ይቆጠራልና፤ ሳውል ክርስቲያኖችን ባሳደደ ጊዜ ክርስቶስ በሰማያዊ «ለምን ታሳድደኛለህ?» ማለቱ ለዚህ ነው። የሐጥ.9፥1-30።

ትናንት ከፋዎች አይሁድ በጥፊ እንደመቀት እኛም በዕድ ልቦናችን በከህደት ጥፊ እየመታነው ነው። እንደ አይሁድ እጆቻችንን ለበደል እየዘረጋን ነው። በጥፊ የመታህ ማነው? እወቅ እያሉ እንዳፈዙበት እኛም እግዚአብሔር እንደሚያውቅ አድርገን በምንሠራው ሥራ እየቀለጽንበት ነው። እግዚአብሔር ካለ ለምን እንዲህ አያደርግም እያልን እያፈዝንበት ነው። ከኃጢአት ለመመለስ በደልን ለማራቅ ሳንወስን በፊቱ መንበርከክ ፈዝ ነው።

ምን ያደርገኛል? ማንስ ምን ሆነ? በሚል ደካማ አስተሳሰብ በእግዚአብሔር ፊት የማይገባ ሥራ መሥራት እንደ አይሁድ በራቁ ላይ መተፋት ነው። አይሁድ ቢንቁት አይደል በራቁ ላይ የተፋት? እኛም ብንንቀው ነው። በፊቱ ኃጢአት የምንሠራው፤ እክታ አስጸያፊ እንደሆነ ኃጢአትም አስጸያፊ ነው። እነዚያ ነውራቸውን እንደ መልካም እንዳዩት እኛም ነውር ኃጢአታችን መልካም ይመስለናል።

ተጠማሁ ባለ ጊዜ ለመብሉ ሐሞት ለመጠጠ ሆምጣጤ አቀረቡ ለት። ትናንትና ዛሬ ለዘላለም ያው የሆነ ኢየሱስ ክርስቶስ ዛሬም ጽድቅን ተርቦና ተጠምቶ ሳለ ምንድን ነው ያቀረብንለት? ሕይወታችን ጣፋጭ ነው? ወይስ መራራ? ዛሬ ያቀረብንለት መጠጥ የኃጢአትና የበደል መራራ ሆምጣጣ መጠጥን ነው። ይኸም የእግዚአብሔር ወዳጆች አለመሆናችንን ያሳያል። ምክንያቱም ማንም በሆን ለወዳጁ የሚያቀርበው መራራውን ሳይሆን ጣፋጩን ነውና፤ መራራውን አሞት ቀምሶ የተወ አምላክ እኛንም አይቶ መርምሮ መራሮች ሆነን ካገኘን ለምረረ ገሀነም ይተወናል።

የከፋት፣ የምቀኝነት፣ የግብዝነት የትዕቢት የእመንዝራነት አለንጋ በእጃችን ካለ ይኸም ክርስቶስ የተገረፈበት አለንጋ ነው። ክርስቶስን ካሳዘነው፣ ካናደደነው፣ ካስቆጣነው በከፋ ሥራችን በሐዘን በንደት በቁጣ አለንጋ ገረፍነው ማለት ነው። ወገኖቻችንን የምንገርፍበትም የግፍ አለንጋ በእጃችን እስካለ ድረስ የዛሬዎቹ አይሁዳውያን እኛ ነን። እንደ ጲሳጦስ ነጹሐች ነን እያልን እየተገዘትን ወገኖቻችንን በግፍ አለንጋ የምንገርፍ ዛሬም አለን። ምርጫችንስ ወንበደው

ገናት፣ አደራ፣ ሮዳስ ይባላሉ። እነዚህም የእምሥቱ አዕማደ ምሥጢራት ምሳሌዎች መሆናቸውን አበው ያስተምራሉ።

ሐዋርያው ቶማስ ከትንሣኤ በኋላ ወንድሞቹ ሐዋርያት ስለትንሣኤው በነገሩት ጊዜ «የችንካሩን ምልክት በዓይኖቹ ካላየሁ ጣቴንም በችንካሩ ምልክት ካላስገባሁ በእጇም የተወጋውን ጎኑን ካልዳሰስኩ አላምንም ማለቱ በብረት ቀኖት በመችንካሩ ነበር። ዮሐ.20፥25። መድኃኒታችን በኃጢአት ቀኖት ተይዞ የነበረውን ሰው ለማዳን በብረት ቀኖት ተችነከረ።

እንግዲህ አሥራ ሦስቱ ሕማማተ መስቀል የሚባሉት እነዚህ ናቸው። ድሀ ያይደለ ጌታ፣ ፍጡር ያይደለ የፈጠረውን ሥጋ ገንዘብ ያደረገ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለሰው ልጅ ብሎ ተናቀ። የሕማም ሰው፣ ደዌንም የሚያውቅ ሆነ። በእንደዚህ ዓይነት ሁኔታ በእውነት ደዌያችንን ተቀበለ፤ ሕማማችንንም ተሸከመ የሰውን ልጅ ለማዳን ማለትም እኛን ከደዌ ሥጋ ከደዌ ነፍስ ይፈውሰንና ከሕማም ሥጋ ከሕማም ነፍስ ሥቃይ ያሳርፈን ዘንድ ነው። ቁስለ ኃጢአታችንን ያደርቅልን ዘንድ ስለመተላለፋችን ቆሰለ። በእርሱ ቁስል እኛ ተፈወስን። በደላችንን ይደመስስ ዘንድ ስለበደላችን ደቀቀ። ሊያረጋጋን ተጨነቀ። ሊያሣርፈን ተሠቃየ። አፋንም አልከፈተም። የእግዚአብሔር የመሥዋዕቱ በግ ኢየሱስ ክርስቶስ ለመታረድ እንደሚነዳ ጠቦት በሸላችንም ፊት ዝም እንደሚል በግ እንዲሁ አፋን አልከፈተም። መልካም እረኛ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ መልካምን እንጂ ግፍን አላደረገም ነበር። ልብንና ኩላሊትን የሚመረምር አምላክ ወሰብእ ወልድ ዋህድ ኢየሱስ ክርስቶስ በጲላሙስ በተመረመረ ጊዜ በእፋም ተንኮል አልተገኘበትም።

በፈቃዱ ነፍሱን ስለእኛ ኃጢአት መሥዋዕት አደረገ። ፋሲካችን ክርስቶስ በመስቀል ላይ ሥጋውን ቆረሰ ልን፣ ደሙን አፈሰሰልን። ኢሳ.53፥1-13። ዮሐ.10፥18፤19፥30። 1ቆሮ.5፥7። ሐዋርያው ቅዱስ ጲፕሮስም «ተንኩልም በእፋ አልተገኘበትም፣ ሲሰድቡት መልሶ አልተሳደበም፣ መከራንም ሲቀበል አልዛተም፣ ነገር ግን በጽድቅ ለሚፈርደው ራሱን አሳልፎ ሰጠ። ለኃጢአት ሞተን ለጽድቅ እንድንኖር እርሱ ራሱ በሥጋው ኃጢአታችንን ተሸከመ። በመገንፈቱ ቁስል ተፈወሳችሁ።»

ቶስ የሞተልን ለጽድቅ ሞተን ለኃጢአት እንድንኖር አልነበረም፤ የኃጢአት ኑሮ እንዲያከትምልን እንጂ።

እንግዲህ የእኛ ሕያውነትስ ለጽድቅ ይሆን ወይስ ለኃጢአት? ዛሬውኑ ሕይወታችንን መለስ ብለን ልናጤነው፣ ዛሬውኑ ሥጋዊ ፍላጎታችንንና የዓይን አምሮታችንን ከደን ነፍሳችንን ለማዳን መከራ መስቀሉን ተሸከመን ሕማማቱን እያሰብን ፈጣሪአችን ክርስቶስን ልንከተለው ይገባን ነበር። ማቴ. 16፥24። እንደ ቅዱስ ጳውሎስ ትምክህታችን መስቀሉ ማለትም በመስቀሉ ላይ የተፈፀመው ቤዛነት መሆን ነበረበት። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ጽኑ መከራ ማለትም በመከራ ሥጋ ላይ መከራ ነፍስ በሞተ ሥጋ ላይ ሞተ ነፍስ በርደተ መቃብር ላይ ርዳተ ገሃነም የተፈረደበትን ሰው ለማዳን ጽኑ መከራ ተቀበለ። የለበሰው ሥጋ መከራ የተፈረደበት ነበርና፣ በዕፅ ምክንያት ወደዓለም የገባውን ኃጢአት ለማስወገድ በዕፅ መስቀል ላይ ተሰቀለ። የበለሲቱ ደም ፈስሷልና ክርስቶስ ደሙን አፈሰሰ። አዳም እጁን ዘርግቶ የበለሲቱን ደም ለማፍሰስ በእግሮቹ ወደዚያ ተጓዘ። ክርስቶስ ግን በእግሮቹ ወደ ቀራንዮ ተገባ እጆቹን ለቀኖት ዘርግቶ የራሱን ደም አፈሰሰ በችንካርም ላይ ቆመ። አዳም የበለሲቱን ፍሬ ወደ እፋ አስገብቶ አጣጣመ። ክርስቶስ ግን መራራ አሞትን ቀመሰ ሆምጣጤውንም ጠጣ። አዳም የብርሃን ልብሱን ተገፎ ራቁቱን ቀረ በበለስ ቅጠል ተሸፈነ። ክርስቶስ ግን ልብሱን ተገፎ ዕራቁቱን ተሰቀለ። ፀሐይም በመጨረሻ ለሚ በጨለማ መጋረጃነት ተሸፈነ። ይልቁንም አዳም የተጉዳው በነፍሱ ነውና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሕይወቱን ከሶ ታረቀው ከራሱም ጋር አስታረቀው።

ዛሬ ግን ክርስቶስ አሥራ ሦስቱን ሕማማተ መስቀል በትዕግሥት ተቀብሎ ኃጢአታችንን ካራገፈልን በኋላ በኃጢአት ሸከም ጎብጠን ተገኘን። «እናንተ ሸከማችሁ የከበደ ሁሉ ወደ እኔ ኑ እኔም አሳርፋችኋለሁ።» በሚለው አምላካዊ ቃል ብንጠራም ጆሮ ዳባ ልበስ ብለናል። በመስቀሉ ደም ሰላም ሆኖልን ሳለ በጦርነት ውስጥ ተዘፍቀናል። ከታረቀን በኋላ ተጣላን። ከእርግማን ሲዋጀንም ዳግመኛ ከእርግማን በታች ወደቅን። የመስቀሉ ነገር፣ በመስቀል ላይ የተፈጸመው ቤዛነት፣ ሥጋ ወደ ሙን መቀበል፣ መስቀል መሳለም፣ በመስቀል ማማተብ፣ የመስቀል ምልክት መያዝም ሞንነት ሆነብን። በዚህ በመጨረሻው ዘመን የመስቀል

ትን እንደ ክብር ቆጠርነው። ለሰማያዊ ክብር ባለቤትነት ከሞተልን በኋላ አሳባችን ምድራዊ ሆኖ ተገኘ። ማቴ. 11፥28። 1ቆሮ. 1፥18። ቆላ. 1፥18።

ዛሬም በእኛ እጅ ክርስቶስን የምናሳዝንበትና የምናስቀይምበት የኃጢአትና የበደል መቃ አለ። ወገኖቻችንን በግፍ ቀንበር የምናደቅቃቸው በግፍ በትር የምንቀጠቅጣቸው ከሆነ ይኸም ክርስቶስ ራሱን የተቀጠቀጠበት መቃ ነው። ምክንያቱም በታናናሾቻችን ላይ የምንፈጽመው ሁሉ በእሱ ላይ እንደተፈጸመ ይቆጠራልና፤ ሳውል ክርስቲያኖችን ባሳደደ ጊዜ ክርስቶስ በሰማያዊ «ለምን ታሳድደኛለህ?» ማለቱ ለዚህ ነው። ዮሐዋ. 9፥1-30።

ትናንት ከፉዎች አይሁድ በጥሬ እንደመቁት እኛም በዕድ ልቦናችን በከህደት ጥሬ እየመታነው ነው። እንደ አይሁድ እጆቻችንን ለበደል እየዘረጋን ነው። በጥሬ የመታህ ማነውን እወቅ እያሉ እንዳፈዙበት እኛም እግዚአብሔር እንደማያውቅ አድርገን በምንሠራው ሥራ እየቀለድንበት ነው። እግዚአብሔር ካለ ለምን እንዲህ አያደርግም እያልን እያፈዘንበት ነው። ከኃጢአት ለመመለስ በደልን ለማራቅ ሳንወስን በፊቱ መንበርከክ ፈዝ ነው።

ምን ያደርገኛል? ማንስ ምን ሆነ? በሚል ደካማ አስተሳሰብ በእግዚአብሔር ፊት የማይገባ ሥራ መሥራት እንደ አይሁድ በፊቱ ላይ መትፋት ነው። አይሁድ ቢንቁት አይደል በፊቱ ላይ የተፋት? እኛም ብንንቀው ነው በፊቱ ኃጢአት የምንሠራው! አክታ አስጸያፊ እንደሆነ ኃጢአትም አስጸያፊ ነው። እነዚያ ነውራቸውን እንደ መልካም እንዳዩት እኛም ነውር ኃጢአታችን መልካም ይመስለናል።

ተጠማሁ ባለ ጊዜ ለመብሉ ሐምት ለመጠጡ ሆምጣጤ አቀረቡ ለት። ትናንትና ዛሬ ለዘላለም ያው የሆነ ኢየሱስ ክርስቶስ ዛሬም ጽድቅን ተርቦና ተጠምቶ ሳለ ምንድን ነው ያቀረብንለት? ሕይወታችን ጣፋጭ ነው? ወይስ መራራ? ዛሬ ያቀረብንለት መጠጥ የኃጢአትና የበደል መራራ ሆምጣጣ መጠጥን ነው። ይኸም የእግዚአብሔር ወዳጆች አለመሆናችንን ያሳያል። ምክንያቱም ማንም በዚያ ለወዳጁ የሚያቀርበው መራራውን ሳይሆን ጣፋጩን ነውና፤ መራራውን አሞት ቀምሶ የተወ አምላክ እኛንም አይቶ መርምሮ መራሮች ሆነን ካገኘን ለምረረ ገሀነም ይተወናል።

የክፋት፣ የምቀኝነት፣ የግብዝነት የትዕቢት የአመንዝራነት አለንጋ በእጃችን ካለ ይኸም ክርስቶስ የተገረፈበት አለንጋ ነው። ክርስቶስን ካሳዘነው፣ ካናደድነው፣ ካስቆጣነው በክፋ ሥራችን በሐዘን በንዴት በቁጣ አለንጋ ገረፍነው ማለት ነው። ወገኖቻችንን የምንገርፍበትም የግፍ አለንጋ በእጃችን እስካለ ድረስ የዘረወቹ

በርባን ነው? ወይስ ጸድቁ ክርስቶስ ነው? ጦረኛውን በርባንን ነው? ወይስ ሰላማዊውን ክርስቶስን ነው? የወገኖቻችን ደም የሚያፈሰውን በርባንን ነው ወይስ ስለወገኖቹ ደሙን ያፈሰሰውን ክርስቶስን ነው? ዛሬም በዓለማችን ብዙ በርባኖች አሉ። የእኛም ምርጫ በርባኖችን ሆኗል። ረቂቁንም በርባን ዲያቢሎስን መርጠናል። ክርስቶስን አስወግደው እንዳሉ ከልባችን ክርስቶስን አስወግደንዋል። ከሕይወታችን ለይተንዋል።

ክርስቶስ የምተለትን ሰውነት ከጽድቅ አራቁትን ከተገኘን ክርስቶስን ገፈፍነው ማለት ነው። በውስጣችን የበላነው ሥጋው የጠጣነው ደሙ አለና፤ ዛሬ የክርስቶስን የፈራጅነትና የሁሉን ቻይነት ሥልጣን ገፈፈው አማላጅ የሚሉት አሉ። የፈጣሪነቱንም ክብር ገፈፈው ፍጡርም ብለውታል። እሱ ግን ፈራጅ እንጂ አማላጅ ፈጣሪ እንጂ ፍጡር አይደለም። በተዋሕዶ የክብረ የአብልጅ የግርያም ልጅ ነው። ከተዋሕዶ በኋላ ሁለትነት የለም። አንድ አካል አንድ ባህርይ ነው። ለክርስቶስ የሚገባውን ክብር አለመስጠትም ልብሱን እንደ መግፈፍ ይቆጠራል።

ከጭፍሮች አንዱ በስለታም ጦር ጎንን እንደወጋው በከህደትና በጥርጥር ጦር እየወጋነው ነው። በኃጢአት የቆሸሸው በበደል የረከሰው ሕይወታችን ለክርስቶስ የጉን ውጋቱ ነው። ከፋ ከሚያደርጉ ጭፍሮች ተቀላቅለን የክፋ ምግባራቸው ተባባሪ ሆነን ተገኝተናል። ያ የጥፋት የክፋትና የጭካኔ ጦር ዛሬም በእጃችን አለ። «በጦር ከተወጋ በነገር የተወጋ» እንዲሉ በነገር ጦር ስንቱን እቁስ ለናል? የትዕቢት ጦር የመዘዘን የለንም? በእኛ ምክንያት በሐዘን ጦር ተወግተው የወደቁ ብዙዎች ናቸው። ከክርስቶስ ጉን ደምና ውኃ እንዳፈሰሰ ደም እንባ የሚያለቅሱ ክርስቶሳውያን ዛሬም አሉ ምክንያቶቹ ዞር ዞር እኛው ነን።

በክፋ ሥራችን የእግዚአብሔር ምሕረት ወደ መጻፍት ትዕግሥቱ ወደ ቁጣ እንዲለወጥ በማድረግ ለሰላም፣ ለፍቅር፣ ለምሕረት፣ ለረድኤት፣ ለበረከት፣ ለቸርነት የተዘረጋው ቅዱስ እጁ እንዲታጠፍ ካደረግን፤ እጁን የኋሊት ጠፍሮ እንደማሰር ነው። እሱ

እጁን ዘርግቶ እንካችሁ ተቀበሉ ሲለን አንቀበልም ማለት እጁን የኋሊት ማሰር ነው። የዛሬው የክርስቶስ ሥቃይ ይህ ነው።

አስማተኝነቱ፣ ሴሰኝነቱ፣ ነፍስ ገዳይነቱ፣ አምልኮተ ጣዖቱ፣ ሐሰተኝነቱ፣ ይህ የዘመናችን ችንካር ነው። ትዕቢቱ፣ ስስቱ ገንዘብ መውደዱ፣ ይህም ችንካር ነው። ክርስቶስ የተንገላታለት፣ ሥጋውን የቆረሰለት፣ ደሙን ያፈሰሰለት፣ ሕይወቱን የካሰለት ሕዝብ እንዲህ ሆኖ ሲያገኘው እጅጉን ያዘናል። እንደመስቀሉ ችንካር ያቆስለዋል።

በሐዋርያት ላይ መንፈስ ቅዱስ በወረደላቸው ዕለት የቅዱስ ጲጥሮስን ስብከት የሰሙት ሕዝብ እንግዲህ ምን እናድርግ? እንዳሉ እኛም አሁኑኑ ምን እናድርግ? ልንል ይገባናል። የምናደርገውም ነገር ቀላል ነው። ንስሐ መግባት፣ ከኃጢአት መመለስ፣ ከበደል መራቅ፣ ወደ ቀራንዮ ማቅናት፣ ወደ መስቀሉ መመልከት ነው። ጌታ የሚወደው ደቀ መዝሙር የሐንስ በመስቀሉ ፊት ቆሞ እንደ ተገኘ የእናት አማላጅ ቅድስት ድንግል ማርያምን እንዳገኘ፣ እኛም እንደተወደዱ ልጆች ከመስቀሉ ፊት አንጥፋ «እንኋት እናትህ» ተብላ በየሐንስ በኩል የተሰጠችንን የአደራ እናት ይዘን እንገኝ።

ቅዱስ የሐንስ ጌታን ከእናቱ ጋር ያገኘው በቀራንዮ ነው። ስለዚህ እኛም ወደ ቀራንዮ እንጓዝ። ጌታን ከእናቱ ጋር እንድናገኝ፤ አባትም እናትም እንዲኖረን፣ የዛሬዋ ቀራንዮ ቤተ ክርስቲያን ናት። ዕለት ዕለት አማናዊው የክርስቶስ ሥጋ ይቆረሰባታል። ደሙ ይፈሰስባታል። በክርስቶስ ደም የክብረው መስቀል በክብር አለ። የበደል ግድግዳ የፈረሰበት ጥል የተባለ ዲያቢሎስ የተገደለበት ነውና። ዛሬም ሰላም ያገኘንበትን መስቀል እናክብረዋለን እንሳለመዋለን። በመስቀል ምልክትም ጥንተ ጠላታችንን ዲያቢሎስን እንቀጠቅጥበታለን። ተቃጠልኩ አረርኩ እናሰኝበታለን። በሲኦል ሲያቃጥለን የነበረውን ጠላት ዛሬ ተራችንን በክርስቶስ መስቀል እናቃጥለዋለን።

www.ethiopianorthodox.org ጌታን ዘለዓለማዊ ድንግል ቅድስት ማርያ

ምን ከተዋሕዶ ቤተክርስቲያን እናገኛ ታለን። የአማላጅነቷ ተጠቃሚዎች እንሆናለን። ጌታ በመጨረሻው ሰዓት በመስቀል ላይ ሆኖ እንደ ኑዛዜ ቢሉ ወይም እንደ አደራ ለሚወደው ደቀ መዝሙሩ ለየሐንስ በዘለዓለማዊ ቃሉ «እንኋት እናትህ» እንዳለው ዛሬም መሠረቷም ጉልላቷም ክርስቶስ የሆነ አርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እያንዳንዱን ክርስቲያን በዘለዓለማዊው የጌታ ቃል «እንኋት እናትህ» ትለዋለች። የሚያስፈልገው ነገር ቢኖር የሐንስን ሆኖ መስቀሉ ሥር መገኘት ነው። የሐንስ የጌታን ቃል አክብሮ እናቴ ብሎ ወደቤቱ እንዳስገባት እኛም እናቴ ብለን ቤት ወደሚባል ልባችን ማስገባት ይኸም የክርስቶስን የኑዛዜ ቃል መጠበቅ የአደራ ቃሉን ማክበር ነው። እሱ «የሚወደኝ ቢኖር ቃሌን ይጠብቃል።» እንዳለ እውነት የምንወደው ከሆነ ቃሉን እንጠብቅ። የሐ.14+23።

አይሁድ ክርስቶስን እንደጠሉት እኛም አንጥላው። እውነተኛ መብል የክርስቶስን ሥጋ እውነተኛ መጠጥ የክርስቶስን ደም መጥላት በየምክንያቱም ከእሱ መራቅ ክርስቶስን መጥላት ነው። መጨነቅ መጠበብ የእንስሳት ሥጋ እና የዓሣ ሥጋ ቀረብኝ ተብሎ ሳይሆን የቀራንዮው በግ የኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋና ደም ለምን ይቅርብኝ ተብሎ ነው። አይሁድ ክርስቶስን አልተቀበሉትም አራቁት (ስቀሉት) እንጂ እኛም ሥጋውና ደሙን አልተቀበልንም አራቅነው እንጂ፤ ስለዚህ አሁኑኑ ወደ ሕይወት መድኃኒት እንቅረብ።

ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ ሳለ የተናገራቸው ቃላት ሰባት ናቸው። እነሱም ሰባቱ አጽርሐ መስቀል በመባል ይታወቃሉ። አጽርሐ የሚለው ቃል ጸርሐ ጮኸ ከሚለው የግሥ ዘር የወጣ ነው።

1. «አባት ሆይ የሚያደርጉትን አያውቁምና ይቅር በላቸው» ብሎ ስለጠላቶቹ ለመነ። ሉቃ.23+34። እኛስ ዛሬ የምናደርገውን እናውቃለን? ራስ ለመኖር ለመጥገብ ለመደሰት ሌላውን መግደል ማስራብ ማሳዘን፣ ማስጨነቅ፣ ማዋረድ መግፋት አላዋቂነት ነው። ይህ አላዋቂ

ነት እስካልተወገደ ድረስ የምንፈልገውን ደስታና ሰላም አናገኝም። እነኚን ተበድለን በድለንስ ቢሆን ይቅርታን የምንጠይቅ ነን? በቀልን ትተን ክርስቶስ እንዳስተማረን ይቅር የምንባባል ከሆነ ዘመናችን የሰላም ዘመን ይሆናል። አለበለዚያ ግን በቀል በቀልን እየወለደ ትርፉ ሰላም ማጣት ነው። እኛ ስለጠላቶቻችን ቀርቶ ስለ ወገኖቻችን የማናስብ ጨካኞች ነን። እንደዚህ ዓይነት ድንጋይ ልብ ከአሁኑ መወገድ አለበት።

2. «ተጠማሁ» አለ። ዮሐ. 19+29። ዛሬም ክርስቶስ ከሰዎች ዘንድ የጽድቅን ውሃና የንስሐን እንባ ተጠምቷል። ያቀረብንለት ሁሉ እንደ አምቱ መራራ ሆነ። በኃጢአት የመረረ ሕይወት ክርስቶስን አያረካውም። ስለዚህ በቃሉ ጨውነት የጣፈጠ ሕይወት ይኑረን።

3. «እውነት እውነት እልሃለሁ ዛሬ ከእኔ ጋር በገነት ትኖራለህ» አለው በቀኝ ለተሰቀለው ወንበዴ። ሉቃ. 23+43። በግራው የተሰቀለው ወንበዴ በመከራ ተይዞ ሳለ እንኳን ባለቀ ሰዓት ንስሐ መግባት አልቻለም። በቀኝ የተሰቀለው ግን አቤቱ በመንግሥትህ አስበኝ ባለው ጊዜ አዳም ወደ ተባረረባት ገነት ዛሬውኑ ትገባለህ ከእኔም ጋር ትኖራለህ ተባለ። እኛስ ከየትኛው ወገን ነን? ከቀኝ ወይስ ከግራ? ዛሬ አብዛኞቻችን በግራ የተሰቀለውን ወንበዴ እንመስላለን። በንስሐ የተዘጋጀ ልብ የለንም። እስከ ዕለተ ሞታችን የተሰጠንን ጊዜ ሳንጠቀምበት በምት ተይዘን በኪሻ ተጠቅልለን ወደ መቃብር እንወርዳለን። በነፍሳችንም በአጋንንት ተይዘን በጨለማ ተጠቅልለን ወደ ሲኦል እንወርዳለን። ስለዚህ በቀኝ እንደተሰቀለው ወንበዴ ንስሐ የሚገባ ልብ በመንግሥትህ አስበኝ የሚል አንደበት ይኑረን። ዛሬውኑ ወደ ምድራዊቷ ገነት ወደ ቅድስት ቤተ ክርስቲያን እንግባ በመስቀል ላይ የተቆረሰውን ሥጋውን እንብላ ደሙንም እንጠጣ ነፍሳችንም ሰላማዊቱን ገነት የታደለች ትሆናለች።

4. «አምላኬ አምላኬ ስለ ምን ተወኝኝ?» አለ። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የፍጡሩን ሥጋ በመልብሱ አምላኬ አምላኬ አለ። አንድም ተላልፎ የተሰጠለት የአዳም ቃል

ነው። ስለ አዳም ሆኖ ተናገረ። በሲኦል ያለ አዳም «ከሰማየ ሰማያት ወርጀ ከድንግል ማርያም ተወልጄ በመስቀል ላይ ሞቼ አድንሃለሁ» ያለከኝ እነሆ ተፈጸመ። ታዲያ አምላኬ ሆይ ለምን ተወክኝ ከሲኦል የምወጣው መቼ ነው። የማለቱ ነገር ነው። አንድም በመከራ ሰዓት አምላኬ አምላኬ ማለትን ለእኛ ሲያስተምረን ነው። ከዚህም ትምህርት ወስደን በመከራ ነፍስ በመከራ ሥጋ የተያዘን እኛ አምላኬ አምላኬ እትተውን አትጣለን አትለየን እንበል።

5. «እነሆ ልጅሽ እነኝት እናትህ» ዮሐ. 19+26። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመልዕልተ መስቀል ሳለ ከፍጥረታት ሁሉ አብልጦ የወደዳትን እናቱን ቅድስት ድንግል ማርያምን እና ከደቀመዛሙርቱ አብልጦ የሚወደውን ዮሐንስን ባያቸው ጊዜ ለእናቱ ዮሐንስን እያሳዩት «እነሆ ልጅሽ» አላት። ደግሞ እናቱን እያሳየው «እነኝት እናትህ» አለው። በማቴ. 20+20። እንደተጠቀሰው ዮሐንስ ሥጋዊ እናቱ ልመና አታውቅምና ልመና የምታውቅ መንፈሳዊት ንጽሕት ቅድስት እናት ተሰጠው። ያቺ ሳታውቅ መከራ ንና ሞት የምትለምን ናትና አውቃ ሕይወትን የምትለምን እናት ተሰጠው። ዛሬም ቢሆን የቅድስት ድንግል ማርያም ልጅ የሚሆነው እንደ ዮሐንስ ጌታ የወደደው ብቻ ነው። እናትነቷ በዮሐንስ በኩል ተላለፈች። እኛ እናትነቷን ባንሻ ይጉድልብናል እንጂ አይጉድልባትም። እሷ የዘለዓለማዊው አምላክ የኢየሱስ ክርስቶስ እናት መሆኗ ብቻ ይበቃታል።

6. «አባት ሆይ ነፍሴን በእጅህ አደራ እሰጣለሁ» አለ ሉቃ. 23+46። ቅዱስ ጳውሎስ ነፍሳችሁን ለታመነ ፈጣሪ አደራ ስጡ እንዳለ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነፍስን ለታመነ ፈጣሪ አደራ መስጠትን ሲያስተምረን ነው። ከዚያ በፊት ነፍስ ሁሉ ለዲያብሎስ ትሰጥ ነበርና ከእንግዲህ ቀረላችሁ ሲለን ነው። እኛ ግን ነፃ የወጣች ነፍሳችንን በኃጢአት ምክንያት እንደገና ወደ ባርነት እየመለስን ነው። ለአርያታችን

ሥጋዊ ምክንያት እየሰጠን በዲያብሎስ እጅ እየወደቅን ነው። ስለዚህ የቀራንዮን አደባባይ እያሰብን ህፃናችንን አሁኑኑ ለባለቤቱ ለአግዚአብሔር አላልፈን መስጠት አለብን።

7. በመጨረሻም «ተፈጸመ» አለ ዮሐ. 19+30። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የማስታረቁን ነገር በመስቀል ላይ በዚህ ዓይነት መልኩ ፈጸመ። አስታረቀ ስንልም ከባህርይ አባቱ ከአብተ ከራሱት ከባህርይ ሕይወቱ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ነው። ከእንግዲህ ወዲህ የስታረቀኛል ማለት ዳግመኛ ይሞታል ማለት ነውና እንዲህ አይባልም። ምክንያቱም የእሱ አስታራቂነት የተፈጸመው በሞት ነውና! ልክ የእሱ መከራ በሞት እንደአከተመ በሲኦል የነበሩ ነፍሳትም መከራው አከተመላቸው።

ከዚህ በኋላ የሴፍና ኒቆዲሞስ የተባሉ ደጋግ ሰዎች ጲላሞስን ለምንው ከመስቀል አውርደው ገንዘው በአዲስ መቃብር አኑረውታል። ዛሬም ክርስቶስ እንደነዚህ ያሉ ደጋግ ሰዎች ይፈልጋል። ክርስቶስን ከችንካር እንዳላቀቁት ወገኖቹን ከግፍ ከመከራ የሚያላቅቅ በግፍ የተገደሉትን በክብር የሚቀብር ሰው ማነው? ስለክርስትና ሃይማኖት የሞቱትን የሚያስብ የወደቁትን የሚያነሳ የተበተኑትን የሚሰበስብ የተሰደዱትን የሚቀበል ማነው? እንግዲህ እንደዚህ ዓይነት ሰው ከጠፋ እንደዚህ ዓይነት ሰው ሆኖ ለመገኘት ራስን በሃይማኖት ማነቃቃት ነው።

በአጭር ቃል መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ መግነዝ ፍቱልኝ መቃብር ክፈቱልኝ ሳይል በተቀበረ በሦስተኛው ቀን ከሙታን ተለይቶ ተነሣ። በአካለ ሥጋ ወደ መቃብር በአካለ ነፍስ ወደ ሲኦል የወረደ አምላክ ነፍሳትን ሁሉ ማረከ። በምት ያሉትን ወደ ሕይወት አሸጋገራቸው። ሕይወት ነውና ሕይወት ሆኖቸው። በጨለማ የነበሩትን ወደ ብርሃን መራቸው። ብርሃን ነውና ብርሃን ሆኖቸው። ጨለማን ገር ብርሃን

አለበላቸው። ከሲኦል አውጥቶ ገነት
 አስገባቸው። ወደ መቃብሩ በማለፍ
 የሄዱ ሴቶች «ሕያውን ከሙታን
 መካከል ለምን ትፈልጋላችሁ? አስቀ
 ድም እንደተናገረ ተነሥቷል ከዚህ
 የለም» ተባሉ። ነጭጭ በለበሱ
 መላእክት ትንሣኤው ተሰበከላቸው።
 ዮሐ.20+12። እነሱም ትንሣኤውን
 ተራቸውን ለወንድሞቻቸው ሰበኩ።
 እኛም ትንሣኤውን ለሕይወት
 እንሰበክ። እንደ መላእክት ስሙን
 ለመቀደስ ክብሩን ለመውረስ የተፈ
 ጠርን እኛ ልብላችን ሕይወታችን ነጭ
 ይሁን። በኃጢአት አይደፍ። እንደ
 መግደላዊት ማርያም በፍቅር ጦር
 ተወግተን በፍቅር ሰንሰለት ታስረን
 እንፈልገው። እናገኘውማለን። እሷን
 ሂጂ ተናገሪ ያለ አምላክ እኛንም ሂዱ
 ተናገሩ እያለን ነው። ሄዶ የሚናገርለት
 ይፈልጋልና።

እንግዲህ የተወደዳችሁ የእግዚአ
 ብሔር ቤተሰቦች የድንግል ማርያም
 ወዳጆች እነሆ እኛ በጾም ራሳችንን
 በእግዚአብሔር ፊት አዋርደን በአዲስ
 ልብ በአዲስ መንፈስ ሕግግተ
 መስቀሉን እያሰብን ነው። ከብርሃን
 ትንሣኤውም ለመድረስ እየተቻኮልን
 ነው። እንዲህ መሆኑም መልካም
 ነው። ነገር ግን በዓሉ የደስታ ሆኖልን
 የትንሣኤው ብርሃን የሚበራልን የብር
 ሃን ኢየሱስ ክርስቶስን ሥጋና ደም
 ስንቀበል መሆኑን ለአንድ አፍታ
 አስበን እናውቃለን? እስከአሁን ሥጋ
 ወደሙን ያልተቀበልን ሰዎችስ ሰውነ
 ታችንን በጾም በጸሎት እያዋረድነው
 ነው? ጾሙ ሲፈታ የበሬ፣ የበግና
 የዶሮ ሥጋ ለመብላት ብቻ ነው? እን
 ዲህስ አይደረግ። ይልቁንስ በቀራንዮ
 አደባባይ የሞተልንን የመሥዋዕቱን በግ
 የኢየሱስ ክርስቶስን ሥጋ እንብላ ደሙንም
 እንጠግ ፋሲካችን ክርስቶስ ነውና።

የእግዚአብሔር ቸርነት የድንግል
 ማርያም አማላጅነት አይለየን ። ✠